

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

លេខ ១៧៧ លេខ ៧៧៧ ២០១៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ប្រកាស
ស្តីពី

ការកែសម្រួលវិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធដារ

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៧/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
- បានឃើញក្រឹត្យ-ច្បាប់ លេខ ២២ ក្រ.ច ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៨៥ ស្តីពីពន្ធដារ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ១១ ន.ស ៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥

- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២១៥/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការកែសម្រួលអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ប្រកាសលេខ ១៨២១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធព័ន្ធដារ
- យោងតាមតម្រូវការចាំបាច់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រេច

ប្រការ ១.~ គោលបំណង

ប្រកាសនេះមានគោលបំណងកែសម្រួលវិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធព័ន្ធដារលើសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីគ្រប់គ្រងនិងប្រមូលចំណូលពន្ធឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

ប្រការ ២.~ គោលដៅ

ប្រកាសនេះមានគោលដៅកែសម្រួលវិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធព័ន្ធដារ ដែលមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ១៨២១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធព័ន្ធដារ ស្របតាមការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ប្រការ ៣.~ វិសាលភាព

ប្រកាសនេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ប្រការ ៤.~ កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធព័ន្ធដារគឺជាពន្ធប្រចាំឆ្នាំ ដែលត្រូវបានកំណត់លើសកម្មភាពអាជីវកម្ម ដោយផ្អែកលើប្រភេទអ្នកជាប់ពន្ធនិងកម្រិតផលរបរ។

ប្រការ ៥.~ បែបបទនៃការបង់ពន្ធ

បែបបទនៃការបង់ពន្ធព័ន្ធដារត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មច្រើន ត្រូវបង់ពន្ធព័ន្ធដារផ្សេងគ្នាទៅតាមសកម្មភាពអាជីវកម្មនីមួយៗ។

ឧទាហរណ៍៖ អ្នកជាប់ពន្ធអ្នាក់ដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មនីហរ័ណ-អាហរ័ណ ដឹកជញ្ជូន និងសណ្ឋាគារ ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់សម្រាប់ ៣ សកម្មភាពអាជីវកម្មផ្សេងគ្នា។

២- សកម្មភាពជាឧបសម្ព័ន្ធនានានៃសកម្មភាពអាជីវកម្មត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសកម្មភាពអាជីវកម្មតែមួយ។

ឧទាហរណ៍៖ សណ្ឋាគារមួយដែលមានក្លឹបកំសាន្ត ភោជនីយដ្ឋាន កន្លែងម៉ាស្សា ក្លឹបហាត់ប្រាណ ឬសកម្មភាពដទៃដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃសកម្មភាពសណ្ឋាគារដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់របស់អ្នកជាប់ពន្ធតែមួយ និងស្ថិតក្នុងទីតាំងរួមជាមួយសណ្ឋាគារ ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់តែមួយ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសាខា ឃ្លាំង រោងចក្រ រោងជាង សម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មតែមួយនៅក្នុងរាជធានី-ខេត្តតែមួយ ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់តែមួយ។

៤- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មនៅក្នុងរាជធានី-ខេត្តផ្សេងគ្នា ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ទៅតាមរាជធានី-ខេត្តដែលអាជីវកម្មនោះស្ថិតនៅ។

ប្រការ ៦.- កម្រិតប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់ត្រូវបង់

ប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១- អ្នកជាប់ពន្ធតូច ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៤០០ ០០០ រៀល។
- ២- អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ១ ២០០ ០០០ រៀល។
- ៣- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានផលរបរ៖
 - ក- លើសពី ៤ ០០០ លានរៀល ដល់ ១០ ០០០ លានរៀល ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៣ ០០០ ០០០ រៀល
 - ខ- លើសពី ១០ ០០០ លានរៀល ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៥ ០០០ ០០០ រៀល។

អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសាខា ឃ្លាំង រោងចក្រ រោងជាង សម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មតែមួយដែលស្ថិតនៅតាមរាជធានី-ខេត្តផ្សេងគ្នា ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់អប្បបរមាសម្រាប់ប្រភេទអ្នកជាប់ពន្ធនីមួយៗ ទៅតាមរាជធានី-ខេត្តដែលអាជីវកម្មនោះស្ថិតនៅ។

ប្រការ ៧.- កាលបរិច្ឆេទបង់ពន្ធ

ពន្ធប៉ាតង់ត្រូវបង់ក្នុងអំឡុងពេលចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ដល់ ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ពន្ធប៉ាតង់ត្រូវបង់នៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធមានទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មពិតប្រាកដ។

អ្នកជាប់ពន្ធដែលចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្មក្នុងរយៈពេល ៦ខែដើមឆ្នាំ ត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់ពេញមួយឆ្នាំ ប៉ុន្តែប្រសិនបើចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្មក្នុងរយៈពេល ៦ខែចុងឆ្នាំ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់ពាក់កណ្តាល។

ប្រការ ៨.~ បំណុលដាច់

បំណុលដាច់មានតម្លៃតែចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលមានឈ្មោះក្នុងបំណុលដាច់តែប៉ុណ្ណោះ។ ករណីមានការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងទៅរាជធានី-ខេត្តផ្សេង ឬផ្លាស់ប្តូរមុខរបរអាជីវកម្មថ្មី ត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធដាច់ថ្មីម្តងទៀត។

ក្នុងការចូលរួមដេញថ្លៃ ពិគ្រោះថ្លៃ ឬស្នង់ថ្លៃក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានបំណុលដាច់ដែលបញ្ជាក់ពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនស្របតាមកម្មវត្ថុនៃការដេញថ្លៃ ពិគ្រោះថ្លៃ ឬស្នង់ថ្លៃក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាទាំងនោះ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់តាំងបង្ហាញបំណុលដាច់ដែលមានសុពលភាពនៅតាមទីតាំងប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។

ប្រការ ៩.~ ការឈប់ ឆ្លាក់ ឬផ្លាស់ប្តូរម្ចាស់អាជីវកម្ម

- ១- សហគ្រាសដែលស្នើសុំឈប់ឬផ្អាកអាជីវកម្ម នៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ÷
 - ក- តម្រូវឱ្យបង់ពន្ធដាច់ប្រចាំឆ្នាំចរន្តពាក់កណ្តាល ប្រសិនបើដាក់ពាក្យសុំឈប់ឬផ្អាកអាជីវកម្មនៅក្នុងអំឡុង ៦ខែដើមឆ្នាំ នៃឆ្នាំចរន្ត។
 - ខ- តម្រូវឱ្យបង់ពន្ធដាច់ប្រចាំឆ្នាំចរន្តពេញមួយឆ្នាំ ប្រសិនបើដាក់ពាក្យសុំឈប់ឬផ្អាកអាជីវកម្មនៅក្នុងអំឡុង ៦ខែចុងឆ្នាំ នៃឆ្នាំចរន្ត។

ប្រាក់ពន្ធដាច់ដែលបានបង់រួចហើយមិនត្រូវបានបង្វិលសងវិញទេ។

- ២- ចំពោះអាជីវកម្មដែលផ្លាស់ប្តូរម្ចាស់ បើម្ចាស់ចាស់បានបង់ពន្ធដាច់ហើយ ម្ចាស់ថ្មីមិនបាច់បង់ពន្ធដាច់ជាថ្មីទៀតទេ ប្រសិនបើមានគ្រប់លក្ខណៈពីរខាងក្រោមនេះ÷
 - ក- មិនផ្លាស់ប្តូរសកម្មភាពអាជីវកម្ម។
 - ខ- ម្ចាស់ថ្មីជាឪពុក ម្តាយ ប្តី ប្រពន្ធ កូន ឬអ្នកស្នងស្របច្បាប់របស់ម្ចាស់អាជីវកម្មចាស់។

ប្រការ ១០.~ និរាករណ៍

ប្រកាសលេខ ១៨២១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធដាច់ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ១១.~ ការអនុវត្ត

នាយកខុទ្ទកាល័យ អគ្គលេខាធិការ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកឬអគ្គនាយក

នៃអគ្គនាយកដ្ឋាននានាចំណុះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រប់សហគ្រាសដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្ត តាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃ ២១ ខែ កើត ខែ ឧសភា ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨

នេស រដ្ឋមន្ត្រី *W*

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន ណែន រដ្ឋមន្ត្រី

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- សាលារាជធានី-ខេត្ត
- ដូចប្រការ១១
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

W

៣- ការវាយតម្លៃសកល្យ អំពីសំវិធានធនលើអ៊ីមភែរមិន សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៨

ផ្អែកលើប្រកាសលេខ ៨៧-០១៧-៣៤៤ ប្រ.ក គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំ ការវាយតម្លៃឲ្យបានពេញលេញអំពីតម្រូវការសំវិធានធនលើអ៊ីមភែរមិន ស្របតាមបញ្ញត្តិនានាចាប់ពី ប្រការ ៤៩ ដល់ប្រការ ៧១ ដូចខាងក្រោម៖

- លើកទី ១៖ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវគណនាសំវិធានធនលើអ៊ីមភែរមិន ដោយយក ទិន្នន័យគិតត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ និងត្រូវវាយការណ៍លទ្ធផលនៃការគណនាសំវិធានធន លើអ៊ីមភែរមិន ទៅតាមការចាត់ថ្នាក់ហានិភ័យឥណទាននីមួយៗនៃហ្វានស៊ីលីដីមកធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា ឲ្យបានមុនថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨។ ការវាយតម្លៃនេះនឹងជួយគ្រឹះស្ថានក្នុងការ រៀបចំគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីផ្ទៃក្នុងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគណនាតម្រូវការសំវិធានធនលើ អ៊ីមភែរមិនដោយយោងតាមវិធានថ្មីនានា។
- លើកទី ២៖ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវគណនាសំវិធានធនលើអ៊ីមភែរមិន ដោយយក ទិន្នន័យគិតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ និងត្រូវវាយការណ៍លទ្ធផលនៃការគណនាសំវិធានធន លើអ៊ីមភែរមិន ទៅតាមការចាត់ថ្នាក់ហានិភ័យឥណទាននីមួយៗនៃហ្វានស៊ីលីដីមកធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា ឲ្យបានមុនថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩។

របាយការណ៍លទ្ធផលនេះ ត្រូវបង្ហាញឲ្យច្បាស់អំពីចំនួនសំវិធានធនលើអ៊ីមភែរមិនទៅតាម ការចាត់ថ្នាក់ហានិភ័យឥណទាននីមួយៗ (Credit Risk Grading) នៃហ្វានស៊ីលីដី ដោយត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងពី តម្រូវការជាក់ស្តែងក្នុងការធ្វើសំវិធានធនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំការវាយតម្លៃសំវិធានធនខាងលើនេះ ដោយការយក ចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

៤- គោលនយោបាយនិងនីតិវិធីឥណទាន

គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវរៀបចំ និងធ្វើគោលនយោបាយនិងនីតិវិធីឥណទានស្របតាម ប្រកាសលេខ ៨៧-០១៧-៣៤៤ ប្រ.ក មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨។ ក្នុងករណី មានការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើគោលនយោបាយនិងនីតិវិធីឥណទានដែលបានរៀបចំ រួចហើយ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវធ្វើគោលនយោបាយនិងនីតិវិធីឥណទាននោះមកធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ១០ (ដប់) ថ្ងៃ ក្រោយពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានអនុម័ត។

ដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុអំពីការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និង សំវិធានធន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចតម្រូវឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែម និងត្រូវ កែប្រែគោលនយោបាយនិងនីតិវិធី ព្រមទាំងការអនុវត្តគោលនយោបាយនិងនីតិវិធីទាំងនោះ។

៥- ការកត់ត្រាសំវិធានធនជាក់លាក់ និងការប្រាក់បង្គរ

ក្នុង ការអនុវត្តតម្រូវការសំវិធានធនតាមបទប្បញ្ញត្តិ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវធ្វើសំវិធានធនជាក់លាក់ (Specific provision) ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងកត់ត្រានៅក្នុងគណនីរបស់គ្រឹះស្ថានឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងរបស់សមភាគី ហើយទទួលស្គាល់ជាចំណាយនៅក្នុងរបាយការណ៍ចំណេញ-ខាតតាមគ្រា មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ នៅពេលណាដែលសមតុល្យគណនីរបស់អតិថិជនមានបញ្ចូលមូលធនកម្មការប្រាក់ ដែលបានកត់ត្រាបដិភាគជាមួយការប្រាក់ព្យួរទុក មូលធនកម្មការប្រាក់នេះមិនត្រូវយកមកគិតសម្រាប់គណនាសំវិធានធនទេ។

ផ្អែកលើគោលការណ៍គណនេយ្យបង្គរ (Accrual Accounting Principle) ការប្រាក់បង្គរលើហ្វាស៊ីលីតឺដំណើរការ ត្រូវកត់ត្រាជាចំណូលក្នុងគណនីចំណេញ-ខាត ចំណែកការប្រាក់បង្គរលើហ្វាស៊ីលីតឺទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាហ្វាស៊ីលីតឺក្រោមស្តង់ដារ ហ្វាស៊ីលីតឺសង្ស័យ ឬហ្វាស៊ីលីតឺបាត់បង់ ត្រូវកត់ត្រាក្នុងខ្ទង់ទ្រព្យអកម្មនៃតារាងតុល្យការក្នុងគណនីការប្រាក់ព្យួរទុក។

៦- ការអនុវត្តប្លង់គណនី

ដើម្បីសម្រួលដល់ការចុះកិច្ចបញ្ជីកាតគណនេយ្យ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើត្រូវអនុវត្តប្លង់គណនីឯកភាព (Uniform Chart of Accounts) ដូចគ្រឹះស្ថានធនាគារ។ ចំណែកឯ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុត្រូវអនុវត្តប្លង់គណនីឯកភាពដែលកំពុងប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន។

៧- ចំណាត់ថ្នាក់ និងសំវិធានធនតាមបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ហ្វាស៊ីលីតឺរយៈពេលខ្លី

ចំណាត់ថ្នាក់និងសំវិធានធនសម្រាប់ហ្វាស៊ីលីតឺរយៈពេលខ្លីត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ប្រភេទហ្វាស៊ីលីតឺ (រយៈពេលខ្លី)	ចំនួនថ្ងៃហួសកាលកំណត់សង	សំវិធានធនតាមបទប្បញ្ញត្តិ
ធម្មតា	តិចជាង ឬស្មើ ១៥ ថ្ងៃ	១%
ឃ្នាំមើល	១៥ ដល់ ៣០ ថ្ងៃ	៣%
ក្រោមស្តង់ដារ	៣១ ដល់ ៦០ ថ្ងៃ	២០%
សង្ស័យ	៦១ ដល់ ៩០ ថ្ងៃ	៥០%
បាត់បង់	ចាប់ពី ៩១ ថ្ងៃ ឡើងទៅ	១០០%

៨- ការធ្វើសំវិធានធនសម្រាប់ខ្ទង់ក្រៅតារាងតុល្យការ

ក. ឥណទានវិបារូបន៍

ទំហំសំវិធានធនចំពោះឥណទានវិបារូបន៍នឹងត្រូវគណនាដោយផ្អែកលើ សមតុល្យនៃឥណទានវិបារូបន៍ដែលបានប្រើប្រាស់ ឬកម្រិតអនុម័តឥណទានវិបារូបន៍ ឬសមតុល្យដែលបានប្រើប្រាស់លើស

កម្រិតអនុម័ត អាស្រ័យលើគោលនយោបាយឥណទានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗ។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីគោលនយោបាយ ឬកិច្ចសន្យារបស់គ្រឹះស្ថានចែងថា នៅពេលឥណទានវិបារូបន៍ ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ចាប់ពីចំណាត់ថ្នាក់ឃ្នាំមើល ជាស្វ័យប្រវត្តិ អ្នកខ្ចីគ្មានសិទ្ធិ ឬមិនអាចដកយកចំណែក ឥណទានដែលនៅសល់ទៅប្រើប្រាស់បាន នោះការធ្វើសំវិធានធនត្រូវផ្អែកលើសមតុល្យនៃឥណទាន វិបារូបន៍ដែលបានប្រើប្រាស់។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុគ្មានគោលនយោបាយ ដែលហាមឃាត់អតិថិជនដកឥណទានវិបារូបន៍យកទៅប្រើប្រាស់ដូចខាងលើទេ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិង ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវធ្វើសំវិធានធនដោយផ្អែកលើកម្រិតអនុម័តឥណទានវិបារូបន៍ ឬសមតុល្យដែលបានប្រើប្រាស់ លើសកម្រិតអនុម័ត។

ខ. ខ្ទង់ផ្សេងៗទៀតនៃក្រៅការងារតុល្យការ

គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវធ្វើសំវិធានធនលើកម្រិតអនុម័តនៃកិច្ចសន្យាឥណទាន ឬ កិច្ចសន្យាផ្សេងទៀតដែលបានចុះកិច្ចសន្យាចហើយ ដែលគ្រឹះស្ថានមិនអាចបដិសេធបាន ដោយសារ តែកិច្ចសន្យាទាំងនេះនឹងអាចក្លាយទៅជាកាតព្វកិច្ចទាត់របស់គ្រឹះស្ថាន។

ចំពោះផលិតផលហិរញ្ញប្បទានពាណិជ្ជកម្ម ដូចជាលិខិតឥណទាន ឬការធានាឥណទាន ដែលធានាដោយប្រាក់បញ្ញើ (Margin Deposit) សំវិធានធនត្រូវធានាដោយផ្អែកលើកម្រិតអនុម័ត ដកចេញប្រាក់បញ្ញើធានាដែលមានឥណប្រតិទានលើសពីឥណប្រតិទានរបស់ផលិតផលនោះ។

សារាចរណែនាំនេះ មានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

- កន្លែងទទួល៖**
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន
 - អគ្គនាយកដ្ឋានគ្រួសារពិសិស្ស
 - អគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស
 - អគ្គបេឡា
 - អគ្គាធិការដ្ឋាន
 - គ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ
 - រាជកិច្ច
 - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

រក្សាសិទ្ធិ និងបោះពុម្ពដោយ
អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និងសេវាកុំព្យូទ័រ
នៃ ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី